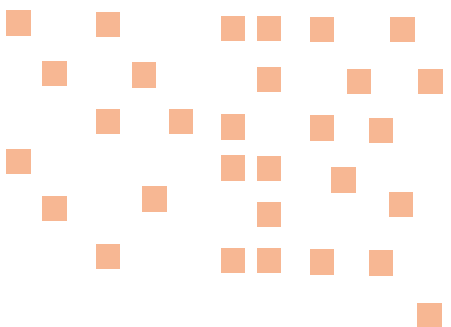

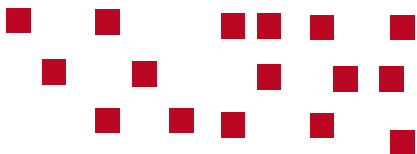
MALI

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

**Sytuacja bezpieczeństwa i zagrożenia
dla ludności cywilnej w Mali**

**DPU-WIKP-424/366/2026
18.06.2026**

TREŚĆ ZLECENIA

Proszę o informację na temat sytuacji bezpieczeństwa w Mali.

INFORMACJE DEMOGRAFICZNE

LICZBA LUDNOŚCI

Ok. 22,6 mln

SKŁAD ETNICZNY

Bambara 33,3%, Fulani (Peul) 13,3%, Sarakole/Soninke/Marka 9,8%, Senufo/Manianka 9,6%, Malinke 8,8%, Dogoni 8,7%, Songhaj 5,9%, Bobo 2,1%, Tuaregowie 1,7%, inni 6,7%

Większość ludności Mali należy do ludów Mande (Bambara i Malinke), mieszka na południu kraju i zajmuje się rolnictwem. Ludy pasterskie, takie jak Tuaregowie i część Fulanów, żyją przeważnie na północy w większym rozproszeniu.^[1]

SKŁAD RELIGIJNY

Muzułmanie 93,9%, chrześcijanie 2,8%, animiści 0,7%, inni 2,6%.^[2]

USTRÓJ I SYTUACJA POLITYCZNA

USTRÓJ

Przed uzyskaniem niepodległości w 1960 r. Mali było kolonią francuską. Zgodnie z konstytucją z 2023 r. Mali jest republiką prezydencką.^[3]

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Od 2023 r. Mali podzielone jest na 19 regionów: Bandiagara, Bougouni, Dioila, Douentza, Gao, Kayes, Kidal, Kita, Koulikoro, Koutiala, Menaka, Mopti, Nara, Nioro, San, Segou, Sikasso, Taoudenni, Tombouctou (Timbuktu) oraz 1 dystrykt stołeczny Bamako.^[4]

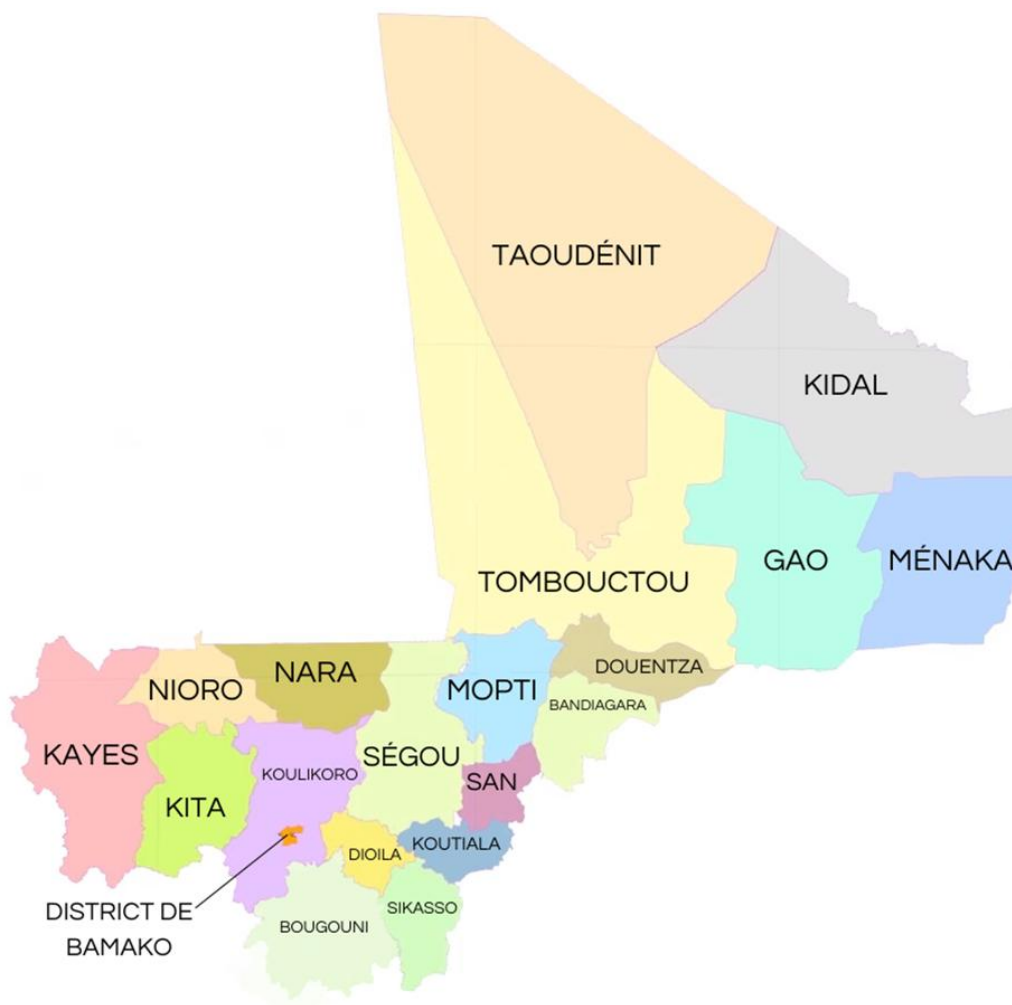
¹ Minority Rights Group, Mali, 10.2023, <https://minorityrights.org/country/mali/>

² Open World Factbook, Mali, <https://openfactbook.org/countries/mali/>

³ Open World Factbook, Mali, <https://openfactbook.org/countries/mali/>

⁴ Open World Factbook, Mali, <https://openfactbook.org/countries/mali/>

Regiony dzielą się na okręgi (*cercles*), których jest łącznie 49. Najmniejszą jednostką administracyjną jest dzielnica (*arrondissements*).^[5]

Mapa. Podział administracyjny Mali.^[6]

STRUKTURA WŁADZY

GŁOWA PAŃSTWA

Ostatnie wybory prezydenckie odbyły się 29 lipca 2018 r. Wygrał je **Ibrahim Boubacar Keita**, który we wrześniu 2018 r. został zaprzysiężony na drugą pięcioletnią kadencję.^[7]

W sierpniu 2020 r. miał jednak miejsce zamach stanu, który został dokonany przez zbuntowanych żołnierzy z bazy wojskowej w mieście Kati. W jego wyniku w nocy z 18 na 19 sierpnia 2020 r. prezydent Mali Ibrahim Keita ogłosił swoją dymisję oraz

⁵ Wikipedia, Podział administracyjny Mali, https://pl.wikipedia.org/wiki/Podzia%C5%82_administracyjny_Mali

⁶ Wikimedia Commons, Mali, administrative divisions 2023, (CC BY-SA 4.0), 05.01.2024, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Mali_administrative_divisions_2023.png

⁷ Open World Factbook, Mali, <https://openfactbook.org/countries/mali/>

rozwiązanie parlamentu.^{[8][9]} Pomimo wyznaczenia terminu kolejnych wyborów prezydenckich, w kraju nie nastąpiła stabilizacja. W wyniku kolejnych zamachów stanu, w czerwcu 2021 r. władzę przejął dotychczasowy wice-prezydent, **Assimi Goita**, który został zaprzysiężony na prezydenta przejściowego. 6 czerwca 2022 r. rząd Assimi Goity ogłosił 24-miesięczny okres przejściowy, obowiązujący do marca 2024 r. Przed wyborami prezydenckimi, planowanymi na luty 2024 r. miały się odbyć wybory parlamentarne,^{[10][11][12]} jednak żadne z nich nie doszły do skutku. Nowa data wyborów nie jest znana.^[13]

RZĄD I PREMIER

W listopadzie 2024 r. cywilny premier rządu przejściowego, **Choguel Maiga**, został zastąpiony przedstawicielem armii. Stanowisko to objął porucznik **Abdoulaye Maiga**.^[14]

PARLAMENT I WYBORY PARLAMENTARNE

Ostatni parlament został rozwiązany w sierpniu 2020 r. w wyniku wojskowego zamachu stanu. Na mocy nowej konstytucji z 2023 r. Zgromadzenie Narodowe powinno się składać z dwóch izb, a nie jak dotychczas z jednej, jednak planowane wybory parlamentarne nie odbyły się w terminie. Rząd przejściowy utworzył natomiast **Narodową Radę Przejściową (CNT)**, której 121 członków zostało wybranych jeszcze w 2020 r. przez ówczesnego wiceprezydenta Assimi Goita. CNT działa jako ciało ustawodawcze rządu przejściowego.^[15]

SYSTEM PRAWNY

W Mali obowiązuje system prawa oparty na francuskim modelu prawa cywilnego, z elementami prawa zwyczajowego.^[16]

KARA ŚMIERCI

Kara śmierci jest przewidziana w prawie Mali i jest orzekana. Według najnowszego, opublikowanego w kwietniu 2025 r. raportu Amnesty International, w 2024 r. orzeczonych zostało 16 wyroków śmierci. Jednocześnie w 2024 r. nie wykonano żadnej egzekucji.^[17]

⁸ Reuters, Mali president resigns after detention by military, deepening crisis, 18.08.2020, <https://www.reuters.com/article/us-mali-security-idUSKCN25E1AF>

⁹ Open World Factbook, Mali, <https://openfactbook.org/countries/mali/>

¹⁰ UK Parliament, House of Commons Library, 11.10.2022, <https://commonslibrary.parliament.uk/research-briefings/cbp-9636/>

¹¹ BBC News, Mali coup: How junta got Ecowas economic sanctions lifted, 06.07.2022, <https://www.bbc.com/news/world-africa-62037317>

¹² Open World Factbook, Mali, <https://openfactbook.org/countries/mali/>

¹³ The Africa Report, Elections in Mali and Burkina Faso postponed for forever (and a day), 06.05.2024, <https://www.theafricareport.com/346803/elections-in-mali-and-burkina-faso-postponed-for-forever-and-a-day/>

¹⁴ Le Monde, Mali junta appoints general to replace sacked civilian prime minister, 21.11.2024, https://www.lemonde.fr/en/international/article/2024/11/21/mali-junta-appoints-general-to-replace-sacked-civilian-prime-minister_6733587_4.html

¹⁵ Open World Factbook, Mali, <https://openfactbook.org/countries/mali/>

¹⁶ Open World Factbook, Mali, <https://openfactbook.org/countries/mali/>

¹⁷ Amnesty International, Death Sentences and Executions 2024, 08.04.2025, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/8976/2025/en/>

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

W 2024 r. na terenie Mali w wyniku różnych przypadków naruszenia bezpieczeństwa, zginęło ponad 4000 osób (członków służb bezpieczeństwa, bojowników i cywili), natomiast w 2025 r. do 10 października, ilość wszystkich ofiar wyniosła 3149. Późniejsze dane nie są dostępne, jednak konflikt zwiększył w kolejnych miesiącach swoją intensywność.^[18]

CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI BEZPIECZEŃSTWA

Mali dysponuje siłami zbrojnymi, czyli armią podlegającą Ministerstwu Obrony. Podlega mu także Gwardia Narodowa oraz Żandarmeria, która jest inną strukturą niż policja. Funkcją armii jest zapewnienie bezpieczeństwa zewnętrznego, natomiast żandarmeria odpowiedzialna jest za bezpieczeństwo wewnętrzne i ochronę granic. Gwardia Narodowa ochrania budynki rządowe i inne publiczne instytucje, w tym więzienia. Wojsko tradycyjnie odgrywa także dużą rolę w polityce wewnętrznej, co prowadziło w historii tego kraju do licznych wojskowych zamachów stanu.^[19]

Po ostatnim zamachu stanu w 2021 r., władze Mali postawiły na bliskie relacje z Rosją i zażądały wycofania się zarówno wojsk stabilizacyjnych pod egidą ONZ (MINUSMA), jak i stacjonujących w Mali do tej pory oddziałów francuskich.^[20] Od grudnia 2021 r. w kraju zaczęli działać najemnicy z rosyjskiej **Grupy Wagnera** (obecnie: **Africa Corps**). Władze Mali zobowiązały się do przyjęcia ich jako „instruktorów wojskowych”, mających za zadanie szkolenie malijskich sił bezpieczeństwa w używaniu sprzętu wojskowego pozyskanego z Rosji.^[21] Najemnicy założyli także dwie spółki eksploatujące znajdujące się w okolicach Bamako kopalnie złota, które sprzedają ten kruszec za pośrednictwem handlarzy w Dubaju.^[22] Rosja i Mali podpisały umowy o współpracy w zakresie handlu ropą naftową, gazem, uranem i litem.^[23]

Ponadto Mali wraz z Nigrem i Burkina Faso powołały nowy sojusz wojskowy o nazwie **Alliance of Sahel States (AES)** w celu zwalczania zagrożeń terrorystycznych.^[24]

Niestabilność polityczna oraz specyficzna struktura etniczna kraju, który jest podzielony na część północną zamieszkaną przez nomadycznych Tuaregów oraz południową, zamieszkaną przez ludność czarnoskórą, powodują liczne napięcia i konflikty. Od momentu powstania Mali, Tuaregowie próbowali buntować się przeciwko rządowi pochodzącej z południa czarnoskórej większości i wielokrotnie

---

¹⁸ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Mali, 01.01.2024-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

¹⁹ Open World Factbook, Mali, 01.05.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/mali/>

²⁰ USDOS (US Department of State), Threats to Peace and Security in Mali, 16.08.2023, <https://www.state.gov/threats-to-peace-and-security-in-mali/>

²¹ RMF24, Kilkanaście tysięcy żołnierzy ONZ opuści Mali. "Prigożyn pomógł to zaaranżować", 30.06.2023, https://www.rmfm24.pl/fakty/swiat/news-kilkanascie-tysiecy-zolnierzy-onz-opusci-mali-prigozyn-pomog.nld.6874932#crp_state=1

²² Africa Center for Strategic Studies, Mali Catastrophe Accelerating under Junta Rule, 10.07.2023, <https://africacenter.org/spotlight/mali-catastrophe-accelerating-under-junta-rule/>

²³ ISW (Institute for the Study of War), Africa File, August 2, 2024: Russian Blunder in Mali, 02.08.2024, <https://www.understandingwar.org/backgrounders/africa-file-august-2-2024-russian-blunder-mali>

²⁴ Anadolu Agency, Niger, Mali, Burkina Faso create joint force to fight terrorism, 07.03.2024, <https://www.aa.com.tr/en/africa/niger-mali-burkina-faso-create-joint-force-to-fight-terrorism/3158442>

wzniesienia powstania, m.in. w 1962 r., w latach 1990-1995, a także 2012-2015.^{[25][26][27]} W 2015 r. rząd Mali podpisał z Tuaregami porozumienie pokojowe, przyznające północy, zwanej przez Tuaregów **Azawadem**, rodzaj ograniczonej autonomii. Według przedstawicieli Tuaregów, nigdy nie zostało ono w pełni zrealizowane, aczkolwiek przyczyniło się do stabilizacji sytuacji w regionie. Jednak po opuszczeniu północy przez wojska MINUSMA, w drugiej połowie 2023 r., oddziały Wagnera, a także grupy powiązane z Al-Kaidą próbowały przejąć pod swoją kontrolę te tereny, co doprowadziło do wznowienia walk, także ze strony Tuaregów.^[28] W styczniu 2024 r. rząd w Bamako wypowiedział oficjalnie porozumienie z 2015 r. Tym samym, konflikt na północy na nowo eskalował.^[29] Tuaregowie powołali nową koalicję do walki z oddziałami rządowymi o nazwie **Cadre stratégique pour la défense du peuple de l'Azawad - CSP-DPA** (ang. Permanent Strategic Framework for the Defense of the People of Azawad, pod przewodnictwem **Bilala Ag Acherifa**, znanego przywódcy tuarekiej rebelii.^[30] Od sierpnia 2023 r. wojska rządowe zdołały odbić z rąk Tuaregów miasto Kidal, jednak w tym miejscu ofensywa się zatrzymała.^[31] 30 listopada 2024 r. organizacje Tuaregów uległy reorganizacji, tworząc nową zbrojną strukturę o nazwie **Front Wyzwolenia Azawadu** (fr. **Front de libération de l'Azawad FLA**, ang. Azawad Liberation Front).^[32]

Pomimo kolejnych międzynarodowych interwencji, w Mali nadal obecne są komórki **Państwa Islamskiego** oraz organizacji powiązanych Al-Kaidą. Do tych ostatnich zalicza się **Jama'at Nusrat al-Islam wal-Muslimin JNIM** (ang. Group for Support of Islam and Muslims),^[33] oraz **Macina Liberation Front (FLM) / Katiba Macina**, rekrutująca członków głównie wśród grupy etnicznej Fulan.^[34] Rywalizujące ze sobą organizacje islamskie w regionie naprzemiennie tworzą sojusze strategiczne bądź taktyczne lub wchodzą ze sobą w konflikty i zwalczają się nawzajem.^[35] Poszczególne społeczności etniczne posiadają swoje lokalne bojówki i oddziały patrolowe, które także okresowo stosują przemoc.^[36] Represje stosowane wobec ludności cywilnej przez wojsko oraz rosyjską Africa Corps, powodują zwiększoną rekrutację do oddziałów JNIM.^[37]

W ostatnich miesiącach dominującą pozycję zdobył JNIM, który regularnie stara się przedstawiać jako obrońca lokalnej ludności oraz angażuje się w negocjacje z lokalnymi społecznościami, zawierając z nimi porozumienia, gwarantujące im bezpieczeństwo oraz sygnalizuje otwartość na bezpośrednie negocjacje z rządem.

²⁵ BBC, Country profile, Mali, 05.05.2023, <http://www.bbc.com/news/world-africa-13881370>

²⁶ Newsweek, O co chodzi w Mali? 27.03.2013, <http://www.newsweek.pl/swiat/o-co-chodzi-w-mali,101066,1,1.html>

²⁷ ICG (International Crisis Group), Mali's Algiers Peace Agreement, Five Years On: An Uneasy Calm, 24.06.2020, <https://reliefweb.int/report/mali/mali-s-algiers-peace-agreement-five-years-uneasy-calm>

²⁸ Al Jazeera, Tuareg rebels claim control of northern Mali town after weeks of fighting, 12.09.2023, <https://www.aljazeera.com/news/2023/9/12/tuareg-rebels-claim-control-of-northern-mali-town-after-weeks-of-fighting>

²⁹ Reuters, Mali junta ends 2015 peace deal with separatist rebels, 25.01.2024, <https://www.reuters.com/world/africa/mali-junta-ends-2015-algiers-peace-deal-with-separatist-rebels-2024-01-25/>

³⁰ ADF (The Alliance Defending Freedom), Tuareg Coalition Threatens Continued Instability in Northern Mali, 21.05.2024, <https://adf-magazine.com/2024/05/tuareg-coalition-threatens-continued-instability-in-northern-mali/>

³¹ ADF (The Alliance Defending Freedom), Tuareg Coalition Threatens Continued Instability in Northern Mali, 21.05.2024, <https://adf-magazine.com/2024/05/tuareg-coalition-threatens-continued-instability-in-northern-mali/>

³² UN Security Council, Activities of the United Nations Office for West Africa and the Sahel; Report of the Secretary-General[S/2025/187], 26.03.2025, <https://undocs.org/S/2025/187>

³³ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Mali, 01.01.2024-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁴ Counter-terrorism Guide, Macina Liberation Front, 11.2022, https://www.dni.gov/nctc/ftos/mlf_fto.html

³⁵ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Mali, 01.01.2024-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁶ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Mali, 01.01.2024-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁷ Africa Center for Strategic Studies, Mali Catastrophe Accelerating under Junta Rule, 10.07.2023, <https://africacenter.org/spotlight/mali-catastrophe-accelerating-under-junta-rule/>

Jeśli jakieś społeczności się nie podporządkowują, współpracują z rządem lub tworzą bojówki samoobrony, JNIM wprowadza wówczas blokady, zakłóca dostawy, by zmusić je do współpracy. JNIM wykorzystuje swoje panowanie nad drogami do kontrolowania źródeł utrzymania cywilów, co podważa władzę państwową i powoduje sprzeciw wobec państwa. Wzdłuż dróg grupa zaczęła egzekwować zasady szariatu, takie jak zasłanianie twarzy i segregacja płciowa, co utrudnia przemieszczanie się kobietom. Ponadto JNIM pobiera opłaty za przejazd na blokadach drogowych oraz nakłada podatki w ramach zawieranych z lokalnymi społecznościami.^[38]

Lokalne porozumienia zapewniają odrobinę bezpieczeństwa osaczonym społecznościom i umożliwiają im wznowienie działalności gospodarczej, ponieważ JNIM pozwala lokalnym rynkom na ponowne otwarcie i powrót ludności cywilnej do ich rolnictwa i wypasu. Umowy ostatecznie skutkują de facto zastąpieniem władzy państwowej przez JNIM.^[39]

Blokady miejscowości i dróg stały się główną taktyką JNIM. W tym celu stosują oni techniki partyzanckie, takie jak podkładanie na drogach ładunków wybuchowych typu IED oraz ataki na bazy i posterunki wojskowe,^[40] natomiast siły zbrojne Mali oraz rosyjska Africa Corps stosują ataki z powietrza za pomocą dronów oraz ostrzał artyleryjski. Często dochodzi także do starć bezpośrednich między zwalczającymi się stronami.^[41]

Do największej, otwartej bitwy doszło pod koniec lipca 2024 r., kiedy to połączone siły Tuaregów i JNIM odparły atak wojsk rządowych i rosyjskiej Africa Corps w okolicach Kidal. W starciach zginęło co najmniej 80 Rosjan, w tym dowódcy dawnej Grupy Wagnera, doświadczeni w walkach na Ukrainie. Straty poniosła także armia malijska.^[42] Nie jest jasne, czy i w jakim zakresie Tuaregowie współpracowali z JNIM, gdyż oficjalnie wypierają się jakichkolwiek związków z terroryzmem i z Al-Kaidą, jednak posiadają w tym regionie wiele taktycznych wspólnych interesów i obie organizacje deklarują udział w tym ataku.^[43]

W pierwszej połowie 2025 r. kryzys bezpieczeństwa w zachodnim regionie Sahelu w Afryce wszedł w nową, niebezpieczną fazę. Ugrupowania rebelianckie zaczęły atakować większe miasta oraz zbliżyć się do terenów w pełni kontrolowanych przez wojsko. Z kolei w dniach 25 i 26 kwietnia 2026 r. miała miejsce największa wspólna ofensywa powstańcza od 2012 roku. Rebelianci zdołali zabić ministra obrony, ranić szefa wywiadu i zmusić do wycofania się rosyjską Africa Corps z pozycji obronnych, a następnie przejęli miasto Kidal, co oznacza uzyskanie kontroli nad całą północą kraju. Oprócz oderwania północy, dżihadyści stopniowo rozszerzają kontrolę w rejonie Gao i Timbuktu. Rozpoczęli także oblężenie stolicy Bamako i usiłują zająć

³⁸ Hudson Institute, *Is Mali the Next Afghanistan, Syria, or Somalia? Comparing JNIM to Its Jihadist Peers*, 04.02.2026, <https://www.hudson.org/mali-next-afghanistan-syria-or-somalia-comparing-jnim-its-jihadist-peers-liam-karr>

³⁹ Hudson Institute, *Is Mali the Next Afghanistan, Syria, or Somalia? Comparing JNIM to Its Jihadist Peers*, 04.02.2026, <https://www.hudson.org/mali-next-afghanistan-syria-or-somalia-comparing-jnim-its-jihadist-peers-liam-karr>

⁴⁰ Hudson Institute, *Is Mali the Next Afghanistan, Syria, or Somalia? Comparing JNIM to Its Jihadist Peers*, 04.02.2026, <https://www.hudson.org/mali-next-afghanistan-syria-or-somalia-comparing-jnim-its-jihadist-peers-liam-karr>

⁴¹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Mali, 01.01.2024-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool> ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Mali, data 01.01.2024-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴² ISW (Institute for the Study of War), *Africa File, August 2, 2024: Russian Blunder in Mali*, 02.08.2024, <https://www.understandingwar.org/backgrounders/africa-file-august-2-2024-russian-blunder-mali>

⁴³ ADF (The Alliance Defending Freedom), *Tuareg Coalition Threatens Continued Instability in Northern Mali*, 21.05.2024, <https://adf-magazine.com/2024/05/tuareg-coalition-threatens-continued-instability-in-northern-mali/>

znajdujący się tam port lotniczy.^[44] Rosjanie musieli również przekazać kontrolę nad kopalniami złota Intahaka w zamian za możliwość spokojnego wycofania się z Północy. Jednak pozostająca w chińskich rękach kopalnia litu Goulamina nadal działa.^[45]

W **północnym Mali**, znajdującym się pod kontrolą Tuaregów, rząd w Bamako okazjonalnie przeprowadza ostrzał z powietrza i misje zwiadowcze. Na niektórych terenach opuszczonych przez wojska MINUSMA pojawiły się ponownie oddziały islamistów, które wprowadzają własne rządy w oparciu o prawo szariatu, stosując egzekucje i amputacje. Przedstawiciele Państwa Islamskiego oraz JNIM są obecni zwłaszcza w regionie **Menaka**, gdzie kontrolują już pewne terytoria, a ich bojówki toczą starcia również w regionach **Gao** i **Timbuktu**.^{[46][47]}

Najwięcej starć ma jednak nadal miejsce w **Środkowym Mali**, zwłaszcza w regionach **Mopti** i **Segou**. Całkiem swobodnie działają tam bojówki islamistyczne, z których jedną z najbardziej aktywnych jest JNIM, w którego skład wchodzi kilka ugrupowań islamskich, m.in. **Macina Liberation Front (FLM)** / **Katiba Macina**, powiązana z Al-Kaidą, rekrutująca członków głównie wśród grupy etnicznej Fulan.^[48] Partyzanci atakują posterunki wojska, a także infrastrukturę krytyczną, taką jak lotniska.^[49] W maju 2026 r. JNIM rozpoczął ofensywę przeciwko oddziałom samoobrony Dozo w regionie Mopti. W efekcie kilkanaście wiosek w okolicach miejscowości Bankass przekazało broń JNIM.^[50]

Południowe Mali, ze stolicą w Bamako, do tej pory było najspokojniejszym regionem kraju, jednakże również tam zdarzają się ataki bojówek islamistycznych, głównie JNIM, aktualnie mające charakter napaści na tle rabunkowym, zamachów na konkretne osoby i zasadzek na posterunki wojska, nie zaś bezpośrednich starć.^[51] Na początku 2025 r. JNIM zaatakował jednak także centra administracyjne regionów **Kayes** i **Bandiagara**.^[52] 6 maja 2026 r. rebeliantom udało się również przypuścić szturm na więzienie Kenieroba, w którym przebywało ponad 2,5 tys. więźniów, w tym wielu członków JNIM, i uwolnić osadzonych.^[53]

Bamako jest nadal kontrolowane przez rząd, jednak od jesieni 2025 r. znalazło się w oblężeniu, a rebelianci nie przepuszczają tam dostaw paliwa. Mali jest krajem śródlądowym, co powoduje że wszystkie zasoby dostarczane są drogami. Skuteczne blokady paraliżują życie w stolicy. Oblężenie zacieśniło się na wiosnę i obecnie połowa dróg prowadzących do stolicy jest praktycznie odcięta. Atakowane są

⁴⁴ PISM (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), Rosjanie wycofują się z Kidalu w północnym Mali, 04.05.2026, <https://www.pism.pl/publikacje/rosjanie-wycofuja-sie-z-kidalu-w-polnocnym-mali>

⁴⁵ Hollister M., Update: Mali Situation Report, 29.05.2026, <https://www.michael-hollister.com/2026/05/29/update-mali-situation-report-29-may-2026/>

⁴⁶ Africa Center for Strategic Studies, Mali Catastrophe Accelerating under Junta Rule, 10.07.2023, <https://africacenter.org/spotlight/mali-catastrophe-accelerating-under-junta-rule/>

⁴⁷ Hollister M., Update: Mali Situation Report, 29.05.2026, <https://www.michael-hollister.com/2026/05/29/update-mali-situation-report-29-may-2026/>

⁴⁸ Counter-terrorism Guide, Macina Liberation Front, 11.2022, https://www.dni.gov/nctc/ftos/mlf_fto.html

⁴⁹ Africa Center for Strategic Studies, Mali Catastrophe Accelerating under Junta Rule, 10.07.2023, <https://africacenter.org/spotlight/mali-catastrophe-accelerating-under-junta-rule/>

⁵⁰ ACLED Armed Conflict Location & Event Data Project), Africa Overview: June 2026, 05.06.2026, <https://acleddata.com/update/africa-overview-june-2026>

⁵¹ Africa Center for Strategic Studies, Mali Catastrophe Accelerating under Junta Rule, 10.07.2023, <https://africacenter.org/spotlight/mali-catastrophe-accelerating-under-junta-rule/>

⁵² ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), Regional Overview Africa, Sahel: JNIM sustains pressure on urban centres in Burkina Faso and Mali, 10.02.2025, <https://acleddata.com/2025/02/10/africa-overview-february-2025/>

⁵³ Hollister M., Update: Mali Situation Report, 29.05.2026, <https://www.michael-hollister.com/2026/05/29/update-mali-situation-report-29-may-2026/>

również dostawy produktów spożywczych, powodując gwałtowny wzrost cen w miastach takich jak Bamako lub Mopti.^{[54][55]}

USTAWODAWSTWO SPECJALNE

W ogólnodostępnych źródłach brak jest informacji, czy aktualnie na terenie Mali obowiązuje stan wojenny, czy stan wyjątkowy.

W niektórych regionach władze lokalne mogą ustanawiać godzinę policyjną i wprowadzać ograniczenia w przemieszczaniu się, zwłaszcza nocą. Godzina policyjna obowiązuje w Gao, Timbuktu, Kidal i Menaka.^[56]

SYTUACJA LUDNOŚCI CYWILNEJ

ANALIZA STATYSTYCZNA

Według danych ACLED, w 2024 r. odnotowano ponad 1,7 tys. ofiar cywilnych, a w 2025 r. do 10 października – prawie 1 tys. ofiar cywilnych.^[57] Późniejsze precyzyjne dane nie są dostępne.

W Mali odnotowano masowe zabójstwa, gwałty i grabieże, które zmusiły tysiące ludzi do ucieczki. Grupy zbrojne brutalnie atakują ludność cywilną i podsycają ogromny kryzys humanitarny.^[58] Głównym sprawcą śmierci ludności cywilnej były wojsko malijskie i sprzymierzone z nim bojówki, w tym rosyjska Africa Corps oraz lokalne oddziały patrolowe, a także oddziały organizacji islamskich JNIM i Państwo Islamskie.^[59]

Najwięcej ofiar cywilnych odnotowano w regionach centralnych i północnych: Timbuktu, Kidal i Mopti i Segou. Wiele zbrodni na cywilach miało charakter intencjonalny i odwetowy, a niekiedy były one popełniane na masową skalę – w pojedynczych incydentach zabijano nawet kilkadziesiąt osób.^[60]

---

⁵⁴ BBC News, *Dozens of vehicles burnt as Mali jihadists enforce blockade ahead of Eid holiday*, 21.05.2026, https://www.bbc.com/news/articles/cx21q1pdm92o?at_medium=RSS&at_campaign=rss

⁵⁵ Hollister M., *Update: Mali Situation Report*, 29.05.2026, <https://www.michael-hollister.com/2026/05/29/update-mali-situation-report-29-may-2026/>

⁵⁶ Relief Web, *UNICEF Mali Humanitarian Situation Report No. 02: Reporting Period February 2024*, <https://reliefweb.int/report/mali/unicef-mali-humanitarian-situation-report-no-02-reporting-period-february-2024>

⁵⁷ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Mali, 01.01.2024-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵⁸ Al Jazeera, *Armed groups step up murders, rapes in Mali*: HRW, 14.07.2023, <https://www.aljazeera.com/news/2023/7/14/armed-groups-step-up-murders-rapes-in-mali-hrw>

⁵⁹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Mali, 01.01.2024-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁶⁰ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Mali, 01.01.2024-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW ZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

DZIAŁANIA WOJENNE

Ludność cywilna regularnie ginie w wyniku operacji lotniczych, prowadzonych przez wojska malijskie i ich sprzymierzeńców. Od początku 2024 r. w wyniku nalotów bombowych i ataków dronów zabito ponad 250 cywilów, większość w regionie Mopti, Menaka i Kidal.

- W marcu 2024 r. wojsko malijskie ostrzelało wioskę Amasrakad w Gao, zabijając grupę cywilów w miejscowym ośrodku zdrowia, a w regionie Mopti w ostrzale zabito czternastu uczniów szkoły koranicznej (dzieci).
- 30 lipca 2024 r. lotnictwo malijskie i burkińskie zaatakowało dronami nielegalną kopalnię złota niedaleko Tin Zaouaten (Kidal), zabijając około 50 górników, w tym Czadyjczyków i Nigeryjczyków.
- 25 sierpnia 2024 r. lotnictwo ostrzelało miasteczko Tin Zaouten, niedaleko Kidal, trafiając w miejscową aptekę. Zginęło 21 osób, w tym 11 dzieci.
- 18 marca 2025 r. malijska armia ostrzelała bazar w miejscowości Chembou (koło Timbuktu). Zginęło 13 cywilów z grup etnicznych Songhaj i Bella.
- 11 sierpnia 2025 r. JNIM zaatakował miasteczko Kita, trafiając w osoby biorące udział w weselu. Zginęło 9 osób.^[61]

DZIAŁANIA PARTYZANCKIE

Ludność cywilna jest narażona również na śmierć w wyniku działań partyzanckich, prowadzonych przez islamskie ugrupowania zbrojne, głównie JNIM, Katiba Macina i inne. Większość tego typu zdarzeń ma miejsce w regionach Gao i Menaka (Państwo Islamskie), Mopti i Segou (JNIM). W sumie od początku 2024 r. w wyniku działań nielegalnych ugrupowań zbrojnych zginęło ponad 500 cywilów.^[62]

- W styczniu 2024 r. JNIM zabił w sumie kilkadziesiąt osób w osobnych atakach na wioski w regionach Mopti i Segou. Podpalono domy i ukradziono dobytek.
- 25 maja 2024 r. członkowie JNIM zabili 19 cywilów w miejscowości Diallassagou w regionie Mopti.
- 20 grudnia 2024, bojownicy JNIM zaatakowali wioskę Gourari (Bandiagara), zabijając 15 osób i wiele raniąc. Ukradziono również dobytek, a wioskę spalono.
- 13 maja 2025 r. JNIM zaatakował sprzedawców, którzy pakowali towar na ciężarówkę w mieście Timisa. Zginęło jednocześnie 12 osób.

---

⁶¹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Mali, Civilians, Airstrikes / Drones/ Shellings, 01.01.2024-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁶² ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Mali, Civilians JNIM/Islamic State/Katsina Macina i in., 01.01.2024-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

- 3 lipca 2025 r. JNIM zaatakował miejscowość Diosso, zabijając co najmniej 14 osób.^[63]

DZIAŁANIA ODWETOWE

Ataki na wioski, targi bydła i innego typu akcje odwetowe, prowadzone przez wojsko i rosyjską Africa Corps były największym zagrożeniem dla ludności cywilnej od początku 2023 r. W ich wyniku zginęło prawie 2000 cywilów.^[64]

- W styczniu 2024 r. wojsko napadło na wioskę Fulanów zabijając co najmniej 25 osób. Ciała następnie spalono.
- W maju 2024 r. wojsko malijskie wspomagane przez rosyjską Africa Corps zabiło co najmniej 29 osób w miejscowości Amassine w regionie Kidal, przy czym twierdziło, że zabito jedynie partyzantów.^[65]
- W lipcu 2024 r. wojsko malijskie i najemnicy z rosyjskiej Africa Corps zabili około 60 osób w okolicach Abeibara (Kidal).
- 24 stycznia 2025 r. malijscy żołnierze przeprowadzili nalot na miejscowość Konna (Mopti), zabijając przynajmniej 16 osób, kupców z grup etnicznych Fulani i Songhaj, w odwecie za wysadzenie konwoju żandarmerii.
- 17 lutego 2025 r. wojsko malijskie i najemnicy z rosyjskiej Africa Corps zabili co najmniej 24 cywilów i spalili motocykle na drodze na zachód od miejscowości Tessalit (Kidal).

W opisywanym okresie odnotowano wiele więcej tego typu przypadków na mniejszą skalę.^[66]

SYTUACJA HUMANITARNA W STREFACH KONFLIKTU ZBROJNEGO

Ze względu na złą sytuację bezpieczeństwa regularnie dochodzi do przypadków kradzieży i zaboru mienia, najczęściej bydła i pojazdów, ale także innych wartościowych przedmiotów, jak biżuteria czy telefony. Niszczony są także sklepy, i inne budynki użyteczności publicznej. Zdarza się, że palone są całe wioski.^[67]

JNIM często odmawia cywilom w miastach dostępu do otaczających je pól uprawnych, odcinając ich od środków do życia i podstawowych zasobów, których potrzebują, aby przetrwać. Grupa atakuje również infrastrukturę krytyczną leżącą u podstaw lokalnej gospodarki, taką jak systemy wodne. Niezdolność miejscowych do pozyskiwania podstawowych towarów powoduje inflację, ponieważ niezbędne zasoby, takie jak woda i żywność, stają się coraz rzadsze. Usługi zdrowotne

⁶³ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Mali, Civilians JNIM/Islamic State/Katsina Macina i in., 01.01.2024-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁶⁴ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Mali, Civilians JNIM/Islamic State/Katsina Macina i in., 01.01.2024-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁶⁵ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Mali, Civilians JNIM/Islamic State/Katsina Macina i in., 01.01.2024-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁶⁶ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: strategic developments, 01.01.2024-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁶⁷ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Military Forces / police Forces., 01.01.2024-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

i edukacyjne również często załamują się w oblężeniu, ponieważ JNIM wyraźnie zwalcza osoby pracujące w tych sektorach, co powoduje ich ucieczkę.^[68]

W rezultacie konfliktu zbrojnego, wewnętrznych przesiedleń oraz ograniczonego dostępu pomocy humanitarnej, 5 mln dzieci wymaga pomocy żywnościowej, blisko milion dzieci w wieku poniżej 5 lat jest niedożywionych, a 200 tys. jest zagrożonych śmiercią głodową. Szczególnie dotyczy to dzieci w regionie Menaka. W wyniku konfliktu zamknięto ponad 2000 szkół, pozbawiając przynajmniej pół miliona dzieci dostępu do edukacji. Dzieci stają się tym samym łatwym celem działań rekrutacyjnych do sił zbrojnych.^{[69][70][71]}

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW NIEZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

TERRORYZM

W Mali w całym kraju zagrożenie terroryzmem pozostaje wysokie. W ciągu ostatnich dwóch lat nie odnotowano jednak zdarzeń, ataków czy eksplozji, w których ofiarami byłaby przypadkowa ludność cywilna, mieszkająca w stolicy lub okolicach.^[72]

POZAPRAWNE EGZEKUCJE, UPROWADZENIA, POGROMY

W Mali często zdarzają się porwania i zabójstwa konkretnych osób. Porwaniami często, choć nie zawsze, towarzyszą żądania okupu. Porwania są dokonywane przez różne ugrupowania, w tym związane z JNIM, ale także przez lokalne bojówki etniczne. Wojsko i żandarmeria z kolei przeprowadza bezprawne aresztowania.^[73]

Ofiarami porwań i zabójstw bywają pracownicy organizacji humanitarnych i personel medyczny, szefowie wiosek i ich rodziny, pracownicy administracji lokalnej, duchowni (imamowie, księża i szamani), sklepikarze i zwykli mieszkańcy wiosek. Ofiarami ataków padają także cudzoziemscy pracownicy kopalń lub innych instytucji. Dotyczy to także obszarów na południu Mali.^[74]

PRZEMOC STOSOWANA W TRAKCIE DEMONSTRACJI I PROTESTÓW

W Mali dochodzi do niepokoju na tle politycznym. W Bamako regularnie odbywają się duże i czasami gwałtowne protesty, w wyniku których dochodzi do podpalania

---

⁶⁸ Hudson Institute, *Is Mali the Next Afghanistan, Syria, or Somalia? Comparing JNIM to Its Jihadist Peers*, 04.02.2026, <https://www.hudson.org/mali-next-afghanistan-syria-or-somalia-comparing-jnim-its-jihadist-peers-liam-karr>

⁶⁹ UNHCR (UN High Commissioner for Refugees), *Regional Bureau for West & Central Africa; Education Newsletter; January - March 2025*, 14.04.2025, <https://data.unhcr.org/en/documents/download/115733>

⁷⁰ UNICEF, *Nearly one million children in Mali at risk of acute malnutrition by the end of 2023*, 01.09.2023, <https://www.unicef.org/press-releases/nearly-one-million-children-mali-risk-acute-malnutrition-end-2023-unicef-wfp>

⁷¹ Relief Web, *UNICEF Mali Humanitarian Situation Report No. 02: Reporting Period February 2024*, <https://reliefweb.int/report/mali/unicef-mali-humanitarian-situation-report-no-02-reporting-period-february-2024>

⁷² ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), *filtry: explosions, 01.01.2024-10.10.2025*, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁷³ USDOS (US Department of State), *2022 Country Report on Human Rights Practices: Mali*, 21.03.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2089138.html>

⁷⁴ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), *filtry: Violence against civilians, 01.01.2024-10.10.2025*, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

opon, starć z policją, blokowania dróg i mostów, użycia gazu łzawiącego i ostrzału z broni ręcznej. W trakcie demonstracji zdarzają się ofiary śmiertelne.^[75]

Na początku maja 2025 r. odbyły się pierwsze od czasu zamachu stanu w 2021 r. demonstracje pro-demokratyczne, a ich uczestnicy domagali się przywrócenia porządku konstytucyjnego oraz przeprowadzenia wyborów.^[76]

Podczas demonstracji i protestów nie zanotowano jednak w ostatnim czasie ofiar śmiertelnych.^[77]

PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA

Działalność przestępcza jest głównym źródłem dochodów dla grup zbrojnych, działających w regionie, zarówno tych działających pod szyldem znanych organizacji, jak i luźno powiązanych ze sobą ugrupowań. Ich działalność w sferze gospodarczej często przypomina działalność mafijną. W ostatnim czasie odnotowały one znaczną ekspansję i dywersyfikację, angażując się w takie działania, jak handel bronią, kradzieże bydła, porwania dla okupu, przemyt i handel ludźmi. Korupcja w armii i wśród urzędników pogarsza sytuację. Zdarzały się przypadki, kiedy żołnierze odsprzedawali broń i amunicję partyzantom.^[78]

Zdarzają się także ataki na cudzoziemców o charakterze rabunkowym, w tym również na pracowników organizacji pozarządowych.^[79]

PRAWNE I PRAKTYCZNE ASPEKTY DOTYCZĄCE ZMIANY MIEJSCA POBYTU

PRZEPISY REGULUJĄCE SWOBODĘ PRZEMIESZCZANIA SIĘ

Konstytucja i prawo Mali zapewniają swobodę przemieszczania się, podróży zagranicznych, emigracji i repatriacji, a władze ogólnie przestrzegają tych praw.^[80]

Regionalne władze nakładają niekiedy ograniczenia w poruszaniu się w nocy i po niektórych drogach, ze względów bezpieczeństwa. Negatywny wpływ na swobodę przemieszczania się i wybór miejsca pobytu ma niestabilna sytuacja bezpieczeństwa oraz ustanowione przez armię i partyzantów punkty kontrolne i blokady.^[81]

---

⁷⁵ UK Foreign and Commonwealth Office Travel Advice – Mali, 30.06.2023, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/mali>

⁷⁶ RFI (Radio France Internationale), Protests grow in Mali as opposition leader faces trial over junta criticism, 07.05.2025, <https://www.rfi.fr/en/africa/20250507-protests-grow-in-mali-as-opposition-leader-faces-trial-over-junta-criticism>

⁷⁷ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Protests, 01.01.2024-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁷⁸ Global Organized Crime Index, Mali 2025, <https://ocindex.net/country/mali>

⁷⁹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Violence against civilians, 01.01.2024-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁸⁰ USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Mali, 23.04.2024, <https://www.ecoi.net/en/document/2107791.html>

⁸¹ USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Mali, 23.04.2024, <https://www.ecoi.net/en/document/2107791.html>

Niektóre organizacje międzynarodowe zgłaszają utrudnienia w dostępie do pomocy humanitarnej w centrum kraju, w którym siły zbrojne prowadzą operacje wojskowe. Niestabilna sytuacja w zakresie bezpieczeństwa, ataki grup zbrojnych na infrastrukturę, np. w Gao, Kidal, Timbuktu i części Mopti powoduje, że mieszkańcy obawiają się opuszczania miast ze względów bezpieczeństwa, w tym zagrożenia IED (improwizowanymi ładunkami wybuchowymi).^[82]

Blokady i ograniczenia w podróżowaniu istnieją wokół głównych miast na północy.^[83]

MIGRACJE WEWNĘTRZNE

Ludność Mali jest bardzo mobilna - dotyczy to zarówno migracji wewnętrznych, jak i zagranicznych. Migracje, zwłaszcza sezonowe, są konstytutywną cechą życia gospodarczego i społecznego. Pozwalają na emancypację społeczną i ekonomiczną oraz dywersyfikację źródeł dochodów. Wielu Malijczyków migruje w porze suchej z obszarów wiejskich do pobliskich wiosek i miasteczek, aby wykonywać prace dorywcze lub do sąsiednich krajów, aby pracować w rolnictwie i górnictwie. Pasterze i koczownicy, stanowiący ok. 10% populacji, również sezonowo przenoszą się do południowego Mali lub krajów ościennych. Wiele osób zmienia miejsce pobytu z regionów wiejskich do miast. Bamako jest jednym z najszybciej rosnących miast świata i liczy niemal 3 mln mieszkańców. W całym Mali ludność miejska stanowi 42% ludności i szybko rośnie – w tempie niemal 5% rocznie.^[84]

WEWNĘTRZNI UCHODźCY

Liczba osób wewnątrznie przesiedlonych (IDPs) wynosiła w lutym 2025 r. ok. 414 tys. Najwięcej IDPs pozostaje w swoim regionie pochodzenia. Najwięcej IDPs zarejestrowano w regionach: Bandiagara, Gao, Mopti, Menaka, Segou i Timbuktu. Odnotowuje się także powroty. W Bamako zarejestrowano jedynie 6 tys. osób wewnątrznie przesiedlonych.^[85] Ludność pasterska i nomadyczna raczej nie przemieszcza się na południe, lecz zmuszona do porzucenia swoich dotychczasowych tras, sprzedaje swoje bydło i szuka schronienia na pustyni lub w krajach sąsiednich, takich jak Mauretania, Niger czy Burkina Faso.^[86]

UCHODźCY W KRAJACH SĄSIEDNICH

Mali ma długą historię emigracji spowodowanej biedą, konfliktami, presją demograficzną, bezrobociem, brakiem bezpieczeństwa żywnościowego i suszami.^[87]

Według danych z lutego 2025 r., w krajach ościennych przebywa ponad 330 tys. uchodźców z Mali. Prawie wszyscy Malijczycy, którzy schronili się za granicą

---

⁸² USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Mali, 23.04.2024, <https://www.ecoi.net/en/document/2107791.html>

⁸³ Relief Web, UNICEF Mali Humanitarian Situation Report No. 02: Reporting Period February 2024, <https://reliefweb.int/report/mali/unicef-mali-humanitarian-situation-report-no-02-reporting-period-february-2024>

⁸⁴ Open World Factbook, Mali, <https://openfactbook.org/countries/mali/>

⁸⁵ UNHCR (UN High Commissioner for Refugees), Mali; Situation of Refugees, Internally Displaced Persons and Returnees; As of 31 January 2026, 17.02.2026, <https://data.unhcr.org/en/documents/download/121150>

⁸⁶ Open World Factbook, Mali, <https://openfactbook.org/countries/mali/>

⁸⁷ Integral Human Development, Mali, <https://migrants-refugees.va/country-profile/mali/>

(głównie pasterze – Tuaregowie i Maurowie), pozostali w jednym z krajów regionu: Nigrze, Mauretanii lub Burkina Faso.^[88]

PODSUMOWANIE

Mali jest formalnie republiką prezydencką, jednak w wyniku ostatniego zamachu stanu w 2021 r., wybory zostały anulowane i kraj przekształcił się w dyktaturę.

W Mali obowiązuje kara śmierci i wyroki tego typu są zasądzane. W ostatnich latach nie dokonano jednak żadnej egzekucji.

Obecnie w Mali trwa konflikt zbrojny o złożonym i wielowymiarowym charakterze. Na terenie Mali działają narodowyzwoleńcze bojówki Tuaregów, organizacje islamskie powiązane z Państwem Islamskim i Al-Kaidą, bojówki etniczne oraz najemnicze grupy militarne oraz wojsko malijskie.

Ludność cywilna jest bezpośrednio zagrożona powszechną przemocą. Wszystkie strony konfliktu winne są ataków na ludność cywilną, bardzo często o charakterze intencjonalnym. Szczególnie krwawe są odwetowe ataki na wsie, postrzegane jako wrogie. Natomiast miasta, w tym stolica Bamako, są okrążane, a partyzanci odcinają je od zaopatrzenia.

UNHCR odnotowuje wewnętrzne przesiedlenia na terenie Mali oraz znaczną ilość uchodźców w sąsiednich krajach.

---

⁸⁸ UNHCR (UN High Commissioner for Refugees), Mali; Situation of Refugees, Internally Displaced Persons and Returnees; As of 31 January 2026, 17.02.2026, <https://data.unhcr.org/en/documents/download/121150>

ZASTRZEŻENIE

Niniejsze opracowanie tematyczne zostało przygotowane przez Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia Urzędu do Spraw Cudzoziemców na potrzeby prowadzenia postępowań w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowanie na temat sytuacji bezpieczeństwa może być pomocne w szczególności w sprawach rozpatrywanych w oparciu o **art. 15 pkt. 3 oraz art. 18 pkt. 1. Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z dn. 13 czerwca 2003 z późn. zmianami.**

Treść opracowania nie przesądza jednak o wyniku decyzji w indywidualnym postępowaniu administracyjnym, gdyż zawsze brana jest pod uwagę całość zgromadzonego materiału dowodowego i indywidualny charakter sprawy.

Informacje zamieszczone w niniejszym opracowaniu pochodzą w większości z publicznie dostępnych źródeł. Zostały one zebrane i opracowane przy zachowaniu zasady neutralności i obiektywizmu, a także z dołożeniem najwyższej staranności – tak, by odzwierciedlały aktualny w chwili publikacji opracowania stan wiedzy na prezentowany temat, a także pochodziły z różnych źródeł.

Terminologia użyta w niniejszym opracowaniu nie jest terminologią prawniczą. Określenia takie jak „prześladowanie”, „dyskryminacja”, „konflikt” itp. używane mogą być, za materiałami źródłowymi, w znaczeniu potocznym i nie są tożsame z definicjami podanymi w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejsze opracowanie zawiera wyłącznie informacje, poglądy i opinie prezentowane przez autorów materiałów źródłowych. Oświadczenia i oceny zawarte w niniejszym opracowaniu nie są i nie mogą być uważane za oświadczenia i oceny własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Niniejsze opracowanie nie jest także i nie może być uważane za jakąkolwiek deklarację polityczną polskich władz.

Urząd do Spraw Cudzoziemców nie ponosi odpowiedzialności prawnej za publikowane w opracowaniu treści ani nie jest zobowiązany do publikacji jego aktualizacji, a także nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

Informujemy, że autorskie prawa majątkowe do niniejszego opracowania, w tym prawo do jego rozpowszechniania i publicznego udostępniania w Internecie, przysługują wyłącznie Urzędowi do Spraw Cudzoziemców (adres: ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa; NIP: 5262548316; REGON: 017315012).

BIBLIOGRAFIA

---

1. ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Mali, 01.01.2024-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>
2. ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), Regional Overview Africa, Sahel: JNIM sustains pressure on urban centres in Burkina Faso and Mali, 10.02.2025, <https://acleddata.com/2025/02/10/africa-overview-february-2025/>
3. ACLED Armed Conflict Location & Event Data Project), Africa Overview: June 2026, 05.06.2026, <https://acleddata.com/update/africa-overview-june-2026>
4. ADF (The Alliance Defending Freedom), Tuareg Coalition Threatens Continued Instability in Northern Mali, 21.05.2024, <https://adf-magazine.com/2024/05/tuareg-coalition-threatens-continued-instability-in-northern-mali/>
5. Africa Center for Strategic Studies, Mali Catastrophe Accelerating under Junta Rule, 10.07.2023, <https://africacenter.org/spotlight/mali-catastrophe-accelerating-under-junta-rule/>
6. Al Jazeera, Armed groups step up murders, rapes in Mali: HRW, 14.07.2023, <https://www.aljazeera.com/news/2023/7/14/armed-groups-step-up-murders-rapes-in-mali-hrw>
7. Al Jazeera, Tuareg rebels claim control of northern Mali town after weeks of fighting, 12.09.2023, <https://www.aljazeera.com/news/2023/9/12/tuareg-rebels-claim-control-of-northern-mali-town-after-weeks-of-fighting>
8. Amnesty International, Death Sentences and Executions 2024, 08.04.2025, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/8976/2025/en/>
9. Anadolu Agency, Niger, Mali, Burkina Faso create joint force to fight terrorism, 07.03.2024, <https://www.aa.com.tr/en/africa/niger-mali-burkina-faso-create-joint-force-to-fight-terrorism/3158442>
10. BBC News, Dozens of vehicles burnt as Mali jihadists enforce blockade ahead of Eid holiday, 21.05.2026, https://www.bbc.com/news/articles/cx21g1pdm92o?at_medium=RSS&at_campaign=rss
11. BBC News, Mali coup: How junta got Ecowas economic sanctions lifted, 06.07.2022, <https://www.bbc.com/news/world-africa-62037317>
12. BBC News, Country profile, Mali, 05.05.2023, <http://www.bbc.com/news/world-africa-13881370>
13. Counter-terrorism Guide, Macina Liberation Front, 11.2022, https://www.dni.gov/nctc/ftos/mlf_fto.html
14. Global Organized Crime Index, Mali 2025, <https://ocindex.net/country/mali>
15. Hollister M., Update: Mali Situation Report, 29.05.2026, <https://www.michael-hollister.com/2026/05/29/update-mali-situation-report-29-may-2026/>

16. Hudson Institute, Is Mali the Next Afghanistan, Syria, or Somalia? Comparing JNIM to Its Jihadist Peers, 04.02.2026, <https://www.hudson.org/mali-next-afghanistan-syria-or-somalia-comparing-jnim-its-jihadist-peers-liam-karr>
17. ICG (International Crisis Group), Mali's Algiers Peace Agreement, Five Years On: An Uneasy Calm, 24.06.2020, <https://reliefweb.int/report/mali/mali-s-algiers-peace-agreement-five-years-uneasy-calm>
18. Integral Human Development, Mali, <https://migrants-refugees.va/country-profile/mali/>
19. ISW (Institute for the Study of War), Africa File, August 2, 2024: Russian Blunder in Mali, 02.08.2024, <https://www.understandingwar.org/backgrounder/africa-file-august-2-2024-russian-blunder-mali>
20. Le Monde, Mali junta appoints general to replace sacked civilian prime minister, 21.11.2024, https://www.lemonde.fr/en/international/article/2024/11/21/mali-junta-appoints-general-to-replace-sacked-civilian-prime-minister_6733587_4.html
21. Minority Rights Group, Mali, 10.2023, <https://minorityrights.org/country/mali/>
22. Newsweek, O co chodzi w Mali? 27.03.2013, <http://www.newsweek.pl/swiat/o-co-chodzi-w-mali,101066,1,1.html>
23. Open World Factbook, Mali, 01.05.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/mali/>
24. PISM (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), Rosjanie wycofują się z Kidalu w północnym Mali, 04.05.2026, <https://www.pism.pl/publikacje/rosjanie-wycofuja-sie-z-kidalu-w-polnocnym-mali>
25. Relief Web, UNICEF Mali Humanitarian Situation Report No. 02: Reporting Period February 2024, <https://reliefweb.int/report/mali/unicef-mali-humanitarian-situation-report-no-02-reporting-period-february-2024>
26. Reuters, Mali junta ends 2015 peace deal with separatist rebels, 25.01.2024, <https://www.reuters.com/world/africa/mali-junta-ends-2015-algiers-peace-deal-with-separatist-rebels-2024-01-25/>
27. Reuters, Mali president resigns after detention by military, deepening crisis, 18.08.2020, <https://www.reuters.com/article/us-mali-security-idUSKCN25E1AF>
28. RFI (Radio France Internationale), Protests grow in Mali as opposition leader faces trial over junta criticism, 07.05.2025, <https://www.rfi.fr/en/africa/20250507-protests-grow-in-mali-as-opposition-leader-faces-trial-over-junta-criticism>
29. RMF24, Kilkanaście tysięcy żołnierzy ONZ opuści Mali. "Prigożyn pomógł to zaaranżować", 30.06.2023, https://www.rmfm24.pl/fakty/swiat/news-kilkanasie-tysiecy-zolnierzy-onz-opusci-mali-prigozyn-pomog.nld,6874932/crp_state=1
30. The Africa Report, Elections in Mali and Burkina Faso postponed for forever (and a day), 06.05.2024, <https://www.theafricareport.com/346803/elections-in-mali-and-burkina-faso-postponed-for-forever-and-a-day/>
31. UK Foreign and Commonwealth Office Travel Advice – Mali, 30.06.2023, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/mali>

32. UK Parliament, House of Commons Library, 11.10.2022, <https://commonslibrary.parliament.uk/research-briefings/cbp-9636/>
33. UN Security Council, Activities of the United Nations Office for West Africa and the Sahel; Report of the Secretary-General[S/2025/187], 26.03.2025, <https://undocs.org/S/2025/187>.
34. UNHCR (UN High Commissioner for Refugees), Mali; Situation of Refugees, Internally Displaced Persons and Returnees; As of 31 January 2026, 17.02.2026, <https://data.unhcr.org/en/documents/download/121150>
35. UNHCR (UN High Commissioner for Refugees), Regional Bureau for West & Central Africa; Education Newsletter; January - March 2025, 14.04.2025, <https://data.unhcr.org/en/documents/download/115733>
36. UNICEF, Nearly one million children in Mali at risk of acute malnutrition by the end of 2023, 01.09.2023, <https://www.unicef.org/press-releases/nearly-one-million-children-mali-risk-acute-malnutrition-end-2023-unicef-wfp>
37. USDOS (US Department of State), 2022 Country Report on Human Rights Practices: Mali, 21.03.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2089138.html>
38. USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Mali, 23.04.2024, <https://www.ecoi.net/en/document/2107791.html>
39. USDOS (US Department of State), Threats to Peace and Security in Mali, 16.08.2023, <https://www.state.gov/threats-to-peace-and-security-in-mali/>
40. Wikimedia Commons, Mali, administrative divisions 2023, (CC BY-SA 4.0), 05.01.2024, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Mali,_administrative_divisions_2023.png
41. Wikipedia, Podział administracyjny Mali, https://pl.wikipedia.org/wiki/Podzia%C5%82_administracyjny_Mali